

วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

ในบทนี้จะได้อธิบายถึงวิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างละเอียด โดยจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การส่งแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์จังหวัดและศึกษานิเทศก์อำเภอเกี่ยวกับทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของศึกษานิเทศก์อำเภอ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์จังหวัดและศึกษานิเทศก์อำเภอเกี่ยวกับทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของศึกษานิเทศก์อำเภอ

สมมติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์จังหวัดและศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของศึกษานิเทศก์อำเภอ แตกต่างกัน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์จังหวัดทุกจังหวัด รวม 72 คน และศึกษานิเทศก์อำเภอรวมทั้งกิ่งอำเภอ รวม 709 คน ยกเว้น เขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างประชากร

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากร กำหนดตามตารางของ โรเบิร์ต วี. เกรจซี และ คาร์ล ดับเบิลยู. มอร์แกน (Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan) โลกกลุ่มตัวอย่างประชากร ดังนี้

1. กลุ่มศึกษานิการจังหวัด ไคจำนวน 63 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)
  2. กลุ่มศึกษานิการอำเภอ ไคจำนวน 248 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยศึกษาสัดส่วนของจำนวนอำเภอในแต่ละจังหวัด ทั้ง 72 จังหวัด ส่วนการเลือกกลุ่มตัวอย่างของอำเภอในแต่ละจังหวัดใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)
- กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 311 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของศึกษานิการจังหวัดและศึกษานิการอำเภอ เกี่ยวกับทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของศึกษานิการอำเภอโดยจัดทำเป็นฉบับเก็บว ใรตามประชากรทั้งสองกลุ่ม แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย ตำแหน่ง ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง วุฒินทางการศึกษา อายุ และอายุราชการ มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของศึกษานิการอำเภอ จำนวน 55 ข้อ ซึ่งครอบคลุมทักษะ 3 ด้านคือ ทักษะทางด้านเทคนิค (Technical Skill) ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skill) ทักษะทางด้านทัศนียภาพ (Conceptual Skill) และมีส่วนสัมพันธ์กับงานในหน้าที่ของ

ศึกษาธิการอำเภอ ใน 4 หมวดคือ งานธุรการและการเงิน งานบริหารบุคคล งานวิชาการ และงานความสัมพันธ์ชุมชน แบบสอบถามมีลักษณะเชิงมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ค่าคือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด และมีจำนวนข้อคำถามแต่ละด้านดังนี้

1. ทักษะทางด้านเทคนิค	จำนวน	19 ข้อ
2. ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์	จำนวน	21 ข้อ
3. ทักษะทางด้านคณิตแผน	จำนวน	15 ข้อ

เกณฑ์สำหรับพิจารณาเลือกขอบแบบสอบถาม มีดังนี้

- 4 "มากที่สุด" หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่งที่ศึกษาธิการอำเภอควรมีทักษะในการปฏิบัติงานนั้นมากที่สุด
- 3 "มาก" หมายถึง เห็นด้วยที่ศึกษาธิการอำเภอควรมีทักษะในการปฏิบัติงานนั้นมาก
- 2 "น้อย" หมายถึง เห็นด้วยที่ศึกษาธิการอำเภอควรมีทักษะในการปฏิบัติงานนั้นน้อย
- 1 "น้อยที่สุด" หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่งที่ศึกษาธิการอำเภอควรมีทักษะในการปฏิบัติงานนั้นน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของศึกษาธิการอำเภอ ทั้ง 3 ด้าน

การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเป็นชั้น ๆ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร บทความ หนังสือและของานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้พิจารณาข้อดีข้อเสียของ โรเบิร์ต แอด. แคทซ์ (Robert L. Katz) ซึ่งประกอบด้วยทักษะทั้ง 3 ด้านดังกล่าวแล้ว

2. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามแวนนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำ และได้ร่วมกันพิจารณาคัดเลือก แก้ไข เพิ่มเติมองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับทักษะในการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ของศึกษานิการอำเภอ ทั้ง 3 ด้าน ให้เหมาะสมครอบคลุมเนื้อหา เพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามความคึกเห็นของศึกษานิการจังหวัด

3. นำแบบสอบถามที่ได้พิจารณาแก้ไขแล้ว ส่งให้ศูนย์ทฤษฎีที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับศึกษานิการอำเภอ การวัดผลและการวิจัย พิจารณาปรับปรุงแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะทั้งในด้านเนื้อหา จำนวนภาษาที่ใช้ ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ศูนย์ทฤษฎี มีทั้งสิ้น 12 ท่าน ทั้งในภาคผนวก หลังจากศูนย์ทฤษฎีทั้ง 12 ท่าน ได้พิจารณาตรวจแก้ไข วิจัย และให้ข้อเสนอแนะแบบสอบถามมาแล้ว ผู้วิจัยได้นำผลการพิจารณาเหล่านั้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์มากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือราชการ จากกระทรวงศึกษานิการ ถึงศึกษานิการจังหวัด และศึกษานิการอำเภอ ตามกลุ่มตัวอย่างประชากร ทุกจังหวัดและอำเภอ เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. ทำหนังสือส่วนหัวถึง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักงานศึกษานิการจังหวัด ทุกจังหวัด เพื่อขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามให้ศึกษานิการจังหวัดและศึกษานิการอำเภอ และรวบรวมส่งคืนให้ผู้วิจัย

3. ทำหนังสือส่วนหัว ถึงศึกษานิการจังหวัดและศึกษานิการอำเภอ ตามกลุ่มตัวอย่างประชากร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้ส่งแบบสอบถามที่ตอบแล้วคืนเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักงานศึกษานิการจังหวัดนั้น ๆ เพื่อดำเนินการส่งคืนผู้วิจัย

4. ส่งแบบสอบถามถึงเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปทางไปรษณีย์
5. ผู้วิจัยส่งและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในจังหวัดใกล้เคียง

แบบสอบถามที่ได้รับคืนจากศึกษาธิการจังหวัด รวม 63 ชุด จากแบบสอบถามที่ส่งไป 63 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากศึกษาธิการอำเภอ รวม 215 ชุด จากแบบสอบถามที่ส่งไป 248 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.69

รวมแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่มที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ส่งไป 311 ชุด ได้รับคืนและใช้เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยรวม 278 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.39

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มประชากร	ส่งไป	ได้รับคืน	แบบสอบถามที่สมบูรณ์	ได้รับคืนร้อยละ
ศึกษาธิการจังหวัด	63	63	63	100.00
ศึกษาธิการอำเภอ	248	215	215	86.69
รวม	311	278	278	89.39

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากข้อมูลแต่ละกลุ่มตัวอย่างประชากรมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ เพื่อให้ได้ข้อสรุปความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ โดยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ออกแบบสอบถามทั้งสองกลุ่ม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์หรือมอดตอนที่ 2 ความถี่เห็นเกี่ยวกับทักษะในการปฏิบัติ
งานในหน้าที่ของศึกษานิเทศก์อำเภอ ทั้ง 3 ด้าน โดยวิธีหาค่ามัธยเลขคณิต (Mean)
และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างค่ามัธยเลขคณิต (Mean) ของความ
ถี่เห็นระหว่างศึกษานิเทศก์จังหวัดและศึกษานิเทศก์อำเภอ เกี่ยวกับทักษะในการปฏิบัติใน
หน้าที่ของศึกษานิเทศก์อำเภอ โดยทดสอบค่าที (t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าร้อยละ (Percentage) หาได้จากสูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร

(Ferguson 1981 : 68)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

X แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน ขนาดประชากร

3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

(Forguon 1981 : 68)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

- s แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
- N แทน ขนาดของประชากร

4. เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มประชากร 2 กลุ่ม
 ใซ้สูตร (อวน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 97)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s^2}{N_1} + \frac{s^2}{N_2}}}$$

- เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงแบบที (t-distribution)
- $\bar{x}_1, \bar{x}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
- s_1, s_2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
- N_1, N_2 แทน ประชากร กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

5. การวิเคราะห์ค่าคอมแบบปลายเปิด ใซ้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา
 (Content Analysis)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย